

Naziv istraživanja: Statistika umrlih (DEM-2), 2024

Sektor za statistiku stanovništva i društvene statistike
Odsjek za statistiku stanovništva i registar
Federalni zavod za statistiku



Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

- [1. Kontakt](#)
- [2. Ažuriranje metapodataka](#)
- [3. Statistički prikaz](#)
- [4. Mjerna jedinica](#)
- [5. Referentni period](#)
- [6. Ovlašti institucija](#)
- [7. Povjerljivost](#)
- [8. Politika objavljivanja](#)
- [9. Učestalost diseminacije](#)
- [10. Dostupnost i jasnoća](#)
- [11. Upravljanje kvalitetom](#)
- [12. Relevantnost](#)
- [13. Tačnost i pouzdanost](#)
- [14. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja](#)
- [15. Usklađenost i uporedivost](#)
- [16. Trošak i opterećenje](#)
- [17. Revizija podataka](#)
- [18. Statistička obrada](#)
- [19. Komentar](#)

S.01 Kontakt

S.01.1	Organizacija za kontakt	Federalni zavod za statistiku
S.01.2	Jedinica u organizaciji za kontakt	Sektor za statistiku stanovništva i društvene statistike Odsjek za statistiku stanovništva i registar
S.01.3	Ime osobe za kontakt	Emina Ajkunić
S.01.4	Funkcija osobe za kontakt	Stručni savjetnik za demografske analize i projekcije
S.01.5	Poštanska adresa osobe za kontakt	Zelenih beretki 26, 71 000 Sarajevo
S.01.6	Adresa elektronske pošte osobe za kontakt	emina.ajkunic@fzs.ba
S.01.7	Broj telefona osobe za kontakt	+387 33 407 029
S.01.8	Broj telefaksa osobe za kontakt	+387 33 226 151

S.02 Ažuriranje metapodataka

S.02.1	Posljednja certifikacija metapodataka	30.09.2025.
S.02.2	Posljednje objavljivanje metapodataka	30.09.2025.
S.02.3	Posljednje ažuriranje metapodataka	30.09.2025.

S.03 Statistički prikaz

S.03.1 Opis podataka

Osnovni cilj provođenja statističkog istraživanja o umrlim osobama (Dem-2) jeste dobivanje podataka o broju umrlih osoba u godišnjoj periodici i praćenje kretanja serije podataka, kao i stvaranje osnova za analizu kretanja po svim prikupljenim obilježjima. Ovim istraživanjem obezbjeđuju se ulazni podaci za izračun osnovnih demografskih pokazatelja kao i tablica mortaliteta.

S.03.2 Sistem klasifikacija

Šifarnik država – ISO 3166, Šifarnik općina i naseljenih mjesta Bosne i Hercegovine, Klasifikacija zanimanja - KZ BiH 2008 usklađena sa ISCO-08,

Međunarodne klasifikacije bolesti, povreda i uzroka smrti – deseta revizija.

Međunarodna klasifikacija obrazovanja - ISCED

Šifarnik nacionalne/etničke pripadnosti

Šifarnik vjere

S.03.3 Obuhvat sektora

Nije primjenjivo.

S.03.4 Statistički pojmovi i definicije

- starost umrle osobe (izvedena varijabla - navršene godine starosti),
- prebivalište/boravište umrle osobe,
- bračno stanje,
- državljanstvo,
- nacionalna-etnička pripadnost,
- vjera,
- školska sprema,
- status u aktivnosti,
- status u zaposlenosti,
- mjesto smrti,
- uzrok smrti,
- vrsta nasilne smrti,
- vanjski uzrok smrti,
- vrsta nesretnog slučaja.

Po konceptu „uobičajenog stanovništva“ osoba se smatra stanovnikom onog mjesta u kojem sama (u slučaju samačkog domaćinstva/ kućanstva) ili s članovima svog domaćinstva/kućanstva provodi najveći dio svog vremena, odnosno dnevni odmor, nezavisno od toga gdje ima prijavljeno prebivalište.

Smrt je stalni prestanak svih znakova života u bilo koje vrijeme nakon što se desilo rođenje (prestanak vitalnih funkcija bez mogućnosti oživljavanja). Ova definicija isključuje mrtvorođenja koja se posebno definiraju.

Umrlo dojenčadi smatraju se djeca koja su umrla prije navršene prve godine života.

Uzrok smrti je ona bolest, bolesno stanje ili povreda koja za posljedicu ima smrt ili je pridonijela smrti, kao i okolnosti nesretnog slučaja ili nasilja koje su takve povrede prouzrokovale. Uzroci smrti razvrstani su prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti, povreda i uzroka smrti - Deseta revizija.

S.03.5 Statistička jedinica

Svaka umrla osoba registrovana kod izvještajne jedinice za referentnu godinu.

S.03.6 Statistička populacija

Ukupno stanovništvo Federacije BiH definisano kao uobičajeno stanovništvo.
Umrli.

S.03.7 Referentno područje

Federacija Bosne i Hercegovine,
Kanton,
Općina i
Naseljeno mjesto.

S.03.8 Vremenski obuhvat

Podaci su dostupni od 1996. godine.

S.03.9 Bazni period

Nije primjenjivo.

S.04 Mjerna jedinica

Broj, stopa (procenat, promil i stopa na 100000) i index.

S.05 Referentni period

Referentni period je kalendarska godina.

S.06 Ovlasti institucija

S.06.1 Pravni akti i drugi sporazumi

Zakonski i pravni temelj za provođenje predmetnih aktivnosti je sadržan u Zakonu o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" br. 63/03 i 9/09), te u Planu provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH i u Četvrogodišnjem Programu. Članom 17. Zakona o statistici je propisano da se statistička istraživanja provode u vremenu određenom četvrogodišnjem Programom i razrađenim godišnjim Planom rada za budžetsku godinu. Pravilnik o načinu pregleda umrlih, te utvrđivanja vremena i uzroka smrti („Službene novine Federacije BiH", broj 79/13); Zakon o matičnim knjigama („Službene novine Federacije BiH", br. 37/12 i 80/14),

EU nivo:

Istraživanje je usklađeno sa Principima i preporukama za vitalni statistički sistem Statističkog odjela Ujedinjenih nacija (Principles and recommendations for a vital statistics system, United Nations Statistical Division, Revision 3, i Regulativama Evropskog parlamenta i Vijeća i Komisije, tj. 1260/2013 i 205/2014.

S.06.2 Dijeljenje podataka

Potpisan je Protokol o razmjeni podataka između Federalnog zavoda za statistiku i Zavod za javno zdravstvo FBiH o dostavljanju podataka o umrlim osobama, te se isti dostavljaju na godišnjem nivou.
Baza podataka o umrlim osobama se dostavlja na godišnjem nivou Agenciji za statistiku BiH.

S.07 Povjerljivost

S.07.1 Politika povjerljivosti

Statističku povjerljivost određuju članovi 36-42 Zakona o statistici u FBiH (Sl. novine FBiH, br. 63/03 i 9/09). Navedena oblast je u potpunosti usklađena sa EU regulativama kojima se reguliše povjerljivost statističkih podataka.

U toku izvršavanja svojih zadataka utvrđenih Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za statistiku i ovlašćeni organi i ustanove djeluju u skladu sa:

- Zakonom o statistici BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 26/04 i 42/04),
- Zakonom o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11, 89/11),
- Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 32/01

Na svakom obrascu postoji istaknuta slijedeća napomena: *PODACI KOJI SE DAJU U OVOM IZVJEŠTAJU KORISTIĆE SE ISKLJUČIVO ZA STATISTIČKE SVRHE I NEĆE SE OBJAVLJIVATI KAO POJEDINAČNI.*

S.07.2 Postupanje s povjerljivim podacima

Svi zaposlenici Federalnog zavoda za statistiku dužni su se pridržavati Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine:

Član 37. - „Tokom prikupljanja, obrade i distribucije statističkih podataka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašćeni organi i ustanove poduzeće sve neophodne mjere organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korišćenja u druge a ne u statističke svrhe.“

Član 38. - „Osobe koje imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa.“

Člana 39. - „U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašćeni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica. O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovoga člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlašćenim osobama te da će ih nakon upotrebe uništiti. Federalni zavod i ovlašćeni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje.“

S.08 Politika objavljivanja

S.08.1 Kalendar objavljivanja

Kalendar objavljivanja je dostupan na web stranici Federalnog zavoda za statistiku krajem decembra tekuće godine za cijelu narednu godinu. U njemu korisnici mogu naći informacije o datumu objavljivanja podataka, broju statističkog izdanja, nazivu publikacije, vrsti statističkog izdanja i razdoblje na koje se odnosi.

S.08.2 Pristup kalendaru objavljivanja

Kalendar objavljivanja se nalazi na zvaničnoj web stranici Federalnog zavoda za statistiku: <https://fzs.ba/>

S.08.3 Dostupnost korisnicima

Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno. Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (<http://fzs.ba/index.php/publikacije/>) i u bazi podataka (<https://fzs.ba/index.php/2019/02/12/baze-podataka-pregled-statistickih-baza-podataka/>).

S.09 Učestalost diseminacije

Podaci o umrlim osobama objavljuju se mjesečno (prvi rezultati) i na godišnjem nivou (konačni rezultati) u skladu sa Kalendarom objavljivanja Federalnog zavoda za statistiku.

S.10 Dostupnost i jasnoća

S.10.1 Saopćenja

Mjesečno saopćenje "Prirodno kretanje stanovništva i brakovi" - prvi rezultati
<http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/stanovnistvo-i-registar/>

S.10.2 Publikacije

- 1) "Mjesečni statistički pregled FBiH":
<http://fzs.ba/index.php/publikacije/>
- 2) "Federacija BiH u brojkama"
<http://fzs.ba/index.php/2016/09/07/federacija-bih-u-brojkama/>
- 3) "Kantoni u brojkama"
<http://fzs.ba/index.php/2016/09/29/kantoni-u-brojkama/>
- 4) Tematski bilten „Demografska statistika “
<http://fzs.ba/index.php/publikacije/godisnji-bilteni/stanovnistvo-i-registar/>
- 5) "Statistički godišnjak/ljetopis Federacije BiH"
<http://fzs.ba/index.php/publikacije/statisticki-godisnjaciljetopisi/>
- 6) Gender publikacija "Žene i muškarci u Federaciji BiH"
<http://fzs.ba/index.php/httpfzs-baindex-php20170110gender-statisika-zene-i-muskarci-u-federaciji-bih/>

S.10.3 Mrežna baza podataka

Podaci o umrlim osobama dostupni su korisnicima podataka preko On-line alata PX WEB na web stranici Federalnog zavoda za statistiku na linku:
(<https://fzs.ba/index.php/2019/02/12/baze-podataka-pregled-statistickih-baza-podataka/>).

S.10.3.1 AC1. Tabele s podacima – konsultacije

Ne obavlja se posebno mjerenje broja konsultacija setova podataka za statističko istraživanje o umrlim osobama.

S.10.4 Pristup mikropodacima

Članom 39. Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine je propisano:

"U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica.

O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim osobama te da će ih nakon upotrebe uništiti.

Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje."

U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.

S.10.5 Ostalo

Podaci se pripremaju i po zahtjevu korisnika.

S.10.5.1 AC 2. Metapodaci – konzultacije

Na web stranici Federalnog zavoda za statistiku su opisani meta podaci za statističko istraživanje o umrlim osobama na linku: <https://fzs.ba/index.php/statisticke-oblasti/stanovnistvo-i-drustvene-statistike/stanovnistvo-i-registar/>

Ne obavlja se posebno mjerenje broja konsultacija setova podataka za statističko istraživanje o umrlim osobama.

S.10.6 Dokumentacija o metodologiji

Sastavni dio publikacija o statistici umrlih osoba su metodološka objašnjenja sa definicijama osnovnih indikatora i pojmova. Detaljna uputstva za popunjavanje obrasca dem-2 se nalaze u Metodologiji provođenja statističkih istraživanja o prirodnom kretanju stanovništva i uputstvo za matičare o popunjavanju statističkih izvještaja DEM-1 (o rođenju), DEM-2 (o smrti), DEM-3 (o vjenčanju) I DEM-4 Pregled upisa u matične knjige, izdavač: Federalni zavod za statistiku, 2021. Metodološko uputstvo za provođenje istraživanja o umrlim osobama objavljeno je i u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj 104/21.“

Link: <https://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/stanovnistvo-i-registar/>

S.10.6.1 AC 3. Stopa potpunosti metapodataka

Stopa kompletnosti meta podataka za statističko istraživanje o umrlim osobama je 100%.

S.10.7 Dokumentacija o kvaliteti

<https://fzs.ba/index.php/statisticke-oblasti/stanovnistvo-i-drustvene-statistike/stanovnistvo-i-registar/>

S.11 Upravljanje kvalitetom

S.11.1. Osiguranje kvalitete

FZS slijedi preporuke o organizaciji i upravljanju kvalitetom date u Kodeksu prakse evropske statistike (CoP), i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema (QAF).

Više, u vezi osiguranja kvaliteta, se nalazi u dokumentu Implementacija Kodeksa prakse evropske statistike u Federalnom zavodu za statistiku - samoprocjena i buduće aktivnosti

<http://fzs.ba/index.php/o-nama/kvalitet-u-statistici/>.

S.11.2. Procjena kvalitete

Statističko istraživanje o umrlim osobama se provodi na punom obuhvatu. Statističko istraživanje je zasnovano na administrativnim evidencijama o stanjima građana.

Provjera duplih zapisa u bazi podataka vrši se na godišnjoj osnovi u bazi podataka za Federaciju BiH, na osnovu prethodno utvrđenih kriterija

Greške nedovoljnog obuhvata su moguće tokom jednog mjeseca. Ukoliko se ustanove greške ove vrste, već u narednom mjesecu je moguće ispraviti ovu grešku i dostaviti izvještaj koji nije popunjen za referentni mjesec. Na ovaj način je zadovoljen puni obuhvat na godišnjem nivou.

Greške prekomjernog ili nedovoljnog obuhvata svedene su na minimum.

Najbolji instrumenti za eliminisanje grešaka obuhvata su stalni kontakti službe za statistiku za područje kantona sa izvještajnim jedinicama.

Tokom unosa podataka u elektronsku bazu podataka (aplikacija za unos i obradu podataka urađena u Microsoft Accessu), podaci se kontrolišu. U aplikaciju za unos podataka sa obrasca Dem-2 ugrađene su kontrole koje onemogućavaju da se u bazu unesu računski i logički neispravni podaci.

Poslije završenog unosa podataka za određeni mjesec, broj unesenih obrazaca se poredi sa podacima iz prethodnog mjeseca ili perioda. Ukoliko je neophodno, i u ovoj fazi se ponovo kontaktira izvještajna jedinica, u cilju korigovanja podataka.

S.12 Relevantnost

S.12.1 Potrebe korisnika

Korisnici podataka o umrlim osobama su, uglavnom, vanjski korisnici.

Vanjski korisnici podataka su: Agencija za statistiku BiH, Vlada Federacije BiH, Federalni zavod za programiranje razvoja, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, Gender centri, univerziteti, mediji, studenti, fizičke osobe itd.

Podaci koje potražuju korisnici podataka, a koji nisu objavljeni, dostavljaju se iz dokumentacionih tabela ili se obrađuju iz raspoložive baze podataka, a na osnovu pismenog i jasno definisanog zahtjeva korisnika podataka.

Podaci o umrlim osobama zadovoljavaju sadašnje potrebe korisnika podataka.

Istraživanjem o umrlim osobama obuhvaćene su potrebne varijable koje se zahtijevaju od strane Eurostat-a prema međunarodnim standardima.

S.12.2 Zadovoljstvo korisnika

Na nivou Federalnog zavoda za statistiku uspostavljena je anketa o zadovoljstvu korisnika podacima i odnosi se na sve statističke podatke. Rezultati ankete su dostupni na web stranici FZS <http://fzs.ba/index.php/o-nama/kvalitet-u-statistici/> Zadovoljstvo korisnika uglavnom se prati preko njihovih zahtjeva za podacima određene vrste i, na osnovu učestalosti istovrsnih zahtjeva za određenim podacima, odlučuje se o objavljivanju ovih podataka, ukoliko se to ocijeni opravdanim.

S.12.3 Potpunost

Istraživanjem o umrlim osobama obuhvaćene su skoro sve potrebne varijable koje se zahtijevaju od strane EUROSTAT-a prema međunarodnim standardima, a u skladu sa EU regulativom 1260/2013.

S.12.3.1 R1. Stopa potpunosti podataka (P)

Stopa potpunosti podataka je 100%.

S.13 Tačnost i pouzdanost

S.13.1 Ukupna tačnost

Statističko istraživanje je zasnovano na administrativnim evidencijama o stanjima građana. Provođenjem statističkog istraživanja redovno mjesečno vrši se kontrola obuhvata na osnovu obrasca DEM-4, te greške obuhvata nisu utvrđene.

S.13.2 Uzoračka pogreška i A1 indikatori uzoračke pogreške (U)
Nije primjenjivo.
S.13.2.1 A1. Indikatori uzoračke pogreške (P)
Nije primjenjivo.
S.13.3 Neuzoračka pogreška i A4 Stopa neodgovora jedinice za P i A5 Stopa neodgovora na određenu varijablu (U)
Praksa pokazuje da matičari DEM-2 obrasce daju strankama (srodnicima umrle osobe) da ih popune prilikom prijave smrti. Česti propusti koji se primjećuju odnose se na neupisivanje odgovora za status u aktivnosti, zanimanje osobe, i status u zaposlenosti. Takođe, uočeno je da nema podatka o uzroku smrti, tako da u obrađenim podacima imamo određeni broj slučajeva sa nepoznatim uzrokom smrti (posebno na obrascima kad se smrt desila u inostranstvu).
S.13.3.1 Pogreška obuhvata
Provođenjem statističkog istraživanja redovno mjesečno vrši se kontrola obuhvata na osnovu obrasca DEM-4, te greške obuhvata nisu utvrđene. Greške prekomjernog ili nedovoljnog obuhvata svedene su na minimum. Najbolji instrumenti za eliminisanje grešaka obuhvata su stalni kontakti službi za statistiku za područje kantona sa izvještajnim jedinicama.
S.13.3.1.1 A2. Stopa nadobuhvata
Budući da je statističko istraživanje zasnovano na administrativnim evidencijama o stanjima građana, prekomjerni obuhvat nije moguć. Provjera duplih zapisa u bazi podataka vrši se na godišnjoj osnovi u bazi podataka za Federaciju BiH, na osnovu prethodno utvrđenih kriterija.
S.13.3.1.2 A3. Udio zajedničkih jedinica
Postoji samo jedan izvor podataka za ovo statističko istraživanje i zasnovano je samo na administrativnim evidencijama o stanjima građana.
S.13.3.2 Pogreška mjerenja
Obrazac Dem -4 služi za otklanjanje greški, a kontrole se vrše i pri unosu u bazu podataka u službama za statistiku za područje kantona kao i poređenjem podataka sa prethodnim mjesecom ili godinom.
S.13.3.3 Pogreška neodgovora
Greške neodgovora nisu zabilježene, odnosno obuhvat je potpun.
S.13.3.3.1 A4. Stopa neodgovora jedinice (P)
Greške neodgovora nisu zabilježene, odnosno obuhvat je potpun.
S.13.3.3.2 A5. Stopa neodgovora na određenu varijablu (P)

Ako nedostaju podaci tj. nisu dati odgovori na određena pitanja (o određenim varijablama), zaduženi zaposlenici u službama za statistiku za područje kantona pokušavaju na indirektan način saznati podatak, odnosno na osnovu odgovora na druga pitanja. Npr. na pitanju „vrsta nesretnog slučaja“ označeno je da se zaista radi o nesretnom slučaju, a na pitanju „vrsta nasilne smrti“ nije upisan nikakav odgovor. Logični zaključak je da je vrsta nasilne smrti nesretni slučaj. U nekim slučajevima nisu svi podaci sa Potvrde o smrti prepisani na DEM-2 obrazac, te je potrebno provjeriti postojanje podatka na Potvrdi o smrti.

Ukoliko se radi o nekom drugom nedostajućem podatku, za koji nije moguće logičkim zaključivanjem doći do odgovora, službe za statistiku za područje kantona uspostavljaju telefonsku vezu s izvještajnom jedinicom i nastoje dobiti nedostajući podatak, a ako u tome ne uspiju, podatak je označen kao „nepoznato“.

Stopa neodgovora A5 za varijable:

Školska sprema: 10,6%

Uzrok smrti – 2,5%

S.13.3.4 Pogreška obrade

Eventualne greške se ispravljaju prilikom obrade podataka tako da ne dolazi do naknadne kontrole podataka niti objavljivanja ispravki.

S.13.3.5 Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

S.14 Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

S.14.1. Pravodobnost i TP2

Pravodobnost konačnih rezultata (U)

Konačni podaci se objavljuju u junu tekuće godine za prethodnu godinu u skladu s Kalendarom objavljivanja statističkih podataka FZS za tekuću godinu.

S14.1.1 TP1. Pravodobnost – prvih rezultata (P)

Pravovremenost prve objave rezultata istraživanja određuje se kao razlika između datuma prve objave i kraja referentnog perioda.

Vremensko kašnjenje - T+45 dana

S.14.1.2 TP2. Pravodobnost konačnih rezultata (P)

Nije bilo odstupanja između najavljenog datuma u godišnjem kalendaru publikovanja i stvarnog datuma objave. Prvi konačni rezultati su izrađeni 30. maja 2025, a bilten Demografska statistika je objavljen u junu 2025. godine. TP2= +181 dana

S.14.2. Poštovanje rokova objavljivanja i TP3

Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje (U)

Nije bilo odstupanja između najavljenog datuma u godišnjem kalendaru publikovanja i stvarnog datuma objave.

S.14.2.1 TP3. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje (P)

Nije bilo odstupanja između najavljenog datuma u godišnjem kalendaru publikovanja i stvarnog datuma objave.

S.15 Usklađenost i uporedivost

S.15.1 Uporedivost – geografska

Podaci za Federaciju BiH se spajaju sa podacima za drugi entitet Bosne i Hercegovine i za Brčko Distrikt BiH te se tako dobiveni podaci za državni nivo koriste za usporedbu sa zemljama evropskog statističkog sistema.

S.15.1.1. CC1. Koeficijent asimetričnosti kod oglednih statistika

Ne postoji referentno istraživanje koje je srodno godišnjem istraživanju o statistici umrlih osoba.

S.15.2. Uporedivost – tokom vremena I CC2 Dužina uporedivih vremenskih serija (U)

Provođenje statističkog istraživanja o umrlim osobama prisutno je dugi niz godina. Godišnji podaci o umrlim osobama koje je izradio Federalni zavod za statistiku dostupni su od 1996. godine.

S.15.2.1 CC2 Dužina uporedivih vremenskih serija (P)

Vrijednost pokazatelja je 29 (1996 – 2024).

S.15.3. Usklađenost među područjima

Ne postoji referentno istraživanje koje je srodno godišnjem istraživanju o statistici umrlih osoba.

S.15.3.1 Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Nije primjenjivo.

S.15.3.2 Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Nije primjenjivo.

S.15.4 Usklađenost – unutrašnja

Prvi rezultati za godinu objavljuju se u mjesecu februaru, dok se konačni podaci objavljuju u mjesecu junu. U toku statističke obrade podataka proces validacije podataka podrazumjeva i provjeru konzistentnosti podataka unutar svake dokumentacione tabele, kao i između dokumentacionih tabela.

S.16 Trošak i opterećenje

Godišnji operativni troškovi za provođenje istraživanja o umrlim osobama iskazuju se kroz materijalne troškove i broj utrošenih sati rada zaposlenih u Federalnom zavodu za statistiku.

Troškovi uključuju sljedeće stavke:

- troškove štampanja upitnika,
- otprema instrumentarija službama za statistiku za područja kontona,
- distribuciju instrumentarija izvještajnim jedinicama,
- troškove telefona, faxesa,
- troškove zaposlenih koji su angažovani na istraživanju (metodolozi, IT osoblje).

Za sada nije izvršen poseban obračun troškova po pojedinačnim istraživanjima.

Broj izvještajnih jedinica koje su ispunile obrazac	226
Vrijeme potrebno za popunjavanje jednog obrasca (minuta)	9
Broj izvještaja (broj unesenih obrazaca Dem-2)	22.006
Broj naknadno popunjenih obrazaca + 1%	220
Ukupan broj obrazaca	22.226

Ukupno potrebno vrijeme (sati) - godišnje	3333,9
---	--------

S.17 Revizija podataka

S.17.1. Politika revizije podataka

Nije planirana niti provedena revizija podataka za statistiku umrlih osoba.

S.17.2. Praksa revizije podataka i A6 prosječna veličina revizije podataka za U

Nije primjenljivo.

S.17.2.1 A6. A6 Prosječna veličina revizije podataka (P)

Nije primjenljivo.

S.18 Statistička obrada

S.18.1 Izvorni podaci

Statističkim istraživanjem o statistici umrlih osoba obuhvaćene su umrle osobe registrovane u matičnim knjigama u Federaciji Bosne i Hercegovine, a odnose se na referentnu godinu. Za ovo istraživanje koriste se administrativni izvori podataka – matični/mjesni uredi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

S.18.2 Učestalost prikupljanja podataka

Izveštajne jedinice dostavljaju popunjene obrasce dem-2 službama za statistiku za područje kantona u mjesečnoj periodici, prema rokovima utvrđenim Planom provođenja statističkih istraživanja za 2024. godinu.

S.18.3 Prikupljanje podataka

Mjesečno - podaci se prikupljaju pomoću obrazaca Dem-2 i Potvrde o smrti u papirnoj formi. Podatke koji čine sadržaj obrasca DEM-2 matičari popunjavaju na osnovu podataka iz matične knjige umrlih. Jedan dio izvještajnih jedinica koristi elektronski obrazac na koji se replicira dio podataka iz elektronske matične knjige o umrlim osobama a ručno se dopisuje dio podataka koji nedostaje. Matičar takav izvještaj odštampa i dostavi nadležnoj službi za statistiku za područje kantona. Podaci koji se traže obrascem, a koji ne čine sadržaj matične knjige umrlih popunjavaju se na osnovu obrasca Potvrde o smrti koji prethodno dostavlja nadležna zdravstvena ustanova (mrtvozornik odnosno ovlašteni doktor medicine). Mrtvozornik, odnosno ovlašteni doktor medicine obavezan je Potvrdu o smrti dostaviti nadležnom matičnom uredu u roku od 24 sata po obavljenom pregledu umrle osobe.

Službe za statistiku za područje kantona, po prijemu obrazaca, organizuju dostavljanje Dem-2 obrazaca, zajedno sa Potvrdom o smrti, kantonalnim zavodima za javno zdravstvo.

Kantonalni zavodi za javno zdravstvo vrše šifriranje dijela obrasca Dem-2 „uzrok smrti“ i „vanjski uzrok smrti“, a na osnovu onoga što je ovlašteni doktor medicine odnosno mrtvozornik upisao na Potvrdu o smrti kao uzrok smrti, odnosno vanjski uzrok smrti. Šifriranje se vrši na osnovu Međunarodne klasifikacije bolesti, povreda i uzroka smrti – deseta revizija, koju je izdala Svjetska zdravstvena organizacija (Ženeva, 1992 godine).

Unos, šifriranje i kontrola podataka obavljaju se putem aplikacije koja je jedinstvena za sve kantone u Federaciji BiH.

MS Access aplikacija za unos podataka o umrlim osobama je razvijena u Federalnom zavodu za statistiku. Spajanje podataka iz kantonalnih odjeljenja vrši se automatski u aplikaciji i podaci se smještaju u bazu na SQL serveru iz koje se vrši i obrada i tabeliranje kroz aplikaciju.

S.18.4 Validacija podataka

Kontrole se odnose na provjeru računske ispravnosti popunjenih podataka i logičkih veza između pojedinih obilježja.

U program za unos podataka postavljene su dozvoljene vrijednosti za tražene varijable koji se provjeravaju tokom unosa podataka. Svaki odgovor koji se nađe izvan dozvoljenih vrijednosti se provjerava i koriguje, a kada je to potrebno kontaktira se izvještajna jedinica.

S.18.5 Kompilacija podataka

U pojedinim slučajevima neophodno je uraditi imputacije nedostajućih podataka pri čemu se koriste raspoloživi podaci sa obrasca DEM-2 i Potvrde o smrti. Ukoliko podaci za određene varijable nisu popunjeni i podatak se nije mogao prikupiti, podatak je označen kao „nepoznato“.

S.18.5.1 A7. Stopa imputacije

Ne postoji precizno mjerenje količine imputiranih podataka.

S18.6 Usklađivanje

Na podacima statističkog istraživanja o umrlim osobama ne radi se prilagođavanje.

S.18.6.1 Desezoniranje

Nije primjenjivo.

S.19 Komentar

-